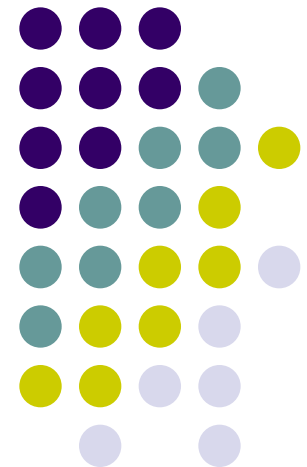

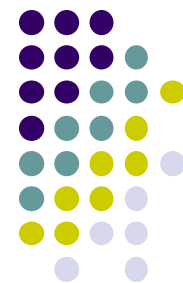
Το δικαίωμα στην περιουσία/δικαιοπρακτική
ικανότητα των Ατόμων με Αναπηρίες.
Παρουσίαση Πιλοτικού Προγράμματος
Συμβούλων Υποστήριξης στη Λήψη Αποφάσεων
Ατόμων με Αναπηρίες της ΚΥ.Σ.Ο.Α.

Θέμιδα Ανθοπούλου
Πρόεδρος Κυπριακής Συνομοσπονδίας
Οργανώσεων Αναπήρων

Το Δικαίωμα στην Περιουσία και στη Λήψη Αποφάσεων

Τι σημαίνει αυτό;

Κάθε άτομο με αναπηρία έχει το δικαίωμα να αποφασίζει για τη ζωή του.

◆ Αυτό σημαίνει ότι μπορεί να κάνει τις ίδιες επιλογές όπως όλοι οι άνθρωποι.

Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες

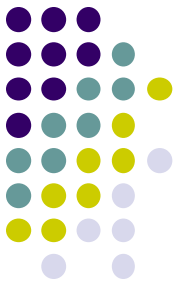

Η Σύμβαση του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες, τέθηκε σε ισχύ στη χώρα μας από το 2011.

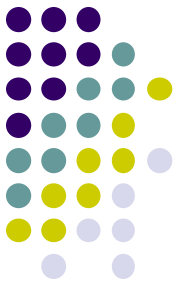
Το **Άρθρο 12** λέει ότι:

- Όλα τα άτομα με αναπηρία έχουν **δικαίωμα στην αυτονομία**.
- Έχουν δικαίωμα **να αποφασίζουν μόνα τους**.
- Έχουν δικαίωμα **στην περιουσία τους**. Να την κατέχουν, να τη διαχειρίζονται και να αποφασίζουν τι θα κάνουν με αυτήν.

Τι σημαίνει δικαιοπρακτική ικανότητα;

Η «δικαιοπρακτική ικανότητα» σημαίνει το έμφυτο δικαίωμα να παίρνω όλες τις αποφάσεις για τη δική μου ζωή. Είναι έμφυτο δικαίωμα κι η αναπηρία δεν είναι λόγος για να σου το στερούν. Το Κράτος **πρέπει** να υποστηρίζει κάθε άτομο για να αποφασίζει, **όχι να αποφασίζει αντί για αυτό.**

Ποιες αποφάσεις αφορά;

Η δικαιοπρακτική ικανότητα αφορά όλους τους τομείς της ζωής:

Προσωπική ζωή

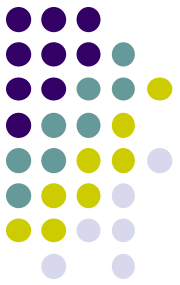
- Να αποφασίζεις αν και με ποιον θα παντρευτείς.
- Να επιλέγεις πού θα ζεις.
- Να επιλέγεις πώς και με ποιους θα ζεις.
- Να αποφασίζεις πώς θα φροντίζεις τον εαυτό σου.

Υγεία:

- Να αποφασίζεις ποια θεραπεία ή φάρμακα θέλεις.
- Να λες ναι ή όχι σε ιατρικές πράξεις.

Ποιες αποφάσεις αφορά;

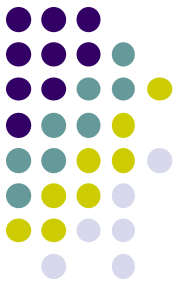
Οικονομικά και εργασία:

- Να κατέχεις περιουσία.
- Να αποφασίζεις πώς θα ξοδέψεις τα χρήματά σου.
- Να υπογράφεις συμβάσεις εργασίας.

Εκπαίδευση:

- Σε ποιο σχολείο ή εκπαιδευτικό πρόγραμμα θέλω να φοιτώ.
- Ποια υποστηρικτικά μέτρα χρειάζομαι στο σχολείο (π.χ. προσωπική βοήθεια, προσβάσιμο υλικό).
- Τι είδους αξιολόγηση ή εκπαιδευτική πορεία προτιμώ.
- Το δικαίωμά μου να συμμετέχω σε όλες τις αποφάσεις που αφορούν τη μάθηση και την εκπαίδευσή μου.

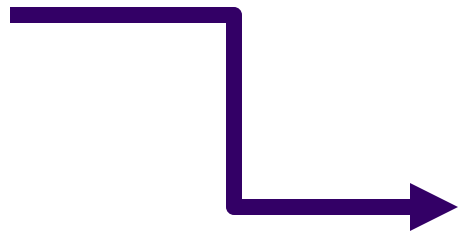
Υφιστάμενο Νομοθετικό πλαίσιο

Το πρόβλημα με τη σημερινή νομοθεσία

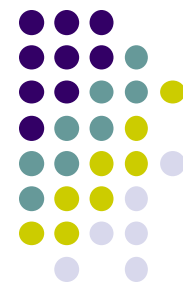
Σήμερα υπάρχουν νόμοι στην Κύπρο, όπως:

- ο **Νόμος του Ελάχιστου Εγγυημένου Εισοδήματος (ΕΕΕ),**
- και ο **Νόμος για τη Διαχείριση Περιουσίας Ανίκανων Προσώπων.**

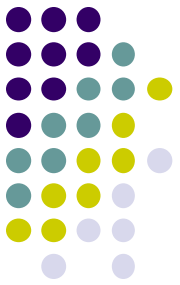

**Αυτοί οι νόμοι παραβιάζουν
τα δικαιώματα
των ατόμων με αναπηρία.**

✖ Τι συμβαίνει;

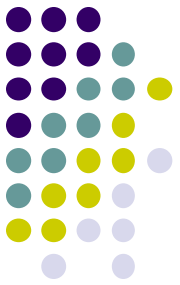

- Πολλές φορές, άτομα με αναπηρία δεν μπορούν να ελέγχουν την περιουσία τους.
- Άλλοι άνθρωποι ή υπηρεσίες αποφασίζουν αντί για αυτά, χωρίς να τα ρωτήσουν.
- Αν ένα άτομο με οποιαδήποτε αναπηρία έχει οποιαδήποτε περιουσία στο όνομά του, χάνει τα επιδόματα που δικαιούται λόγω της αναπηρίας του μέσω ΕΕΕ.
- Και οι Νομικοί, θα πρέπει να καθοδηγούν τα άτομα σωστά, έτσι ώστε να μην καταπατούνται τα δικαιώματά τους.

Ποιες είναι οι συνέπειες;

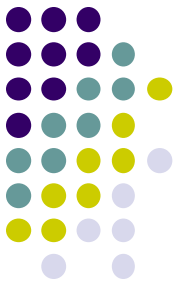
- Πολλά άτομα με αναπηρία δεν έχουν έλεγχο στη ζωή τους. **Δεν τους επιτρέπουν** να έχουν έλεγχο στη ζωή τους.
- Χρειάζονται υποστήριξη για να αποφασίζουν μόνα τους για σημαντικά θέματα, όπως η περιουσία τους.
- Κάποιες φορές υπάρχει εκμετάλλευση από άλλους ανθρώπους.

Τι χρειάζεται;

Να αλλάξουν οι σχετικοί νόμοι, ώστε:

- Τα άτομα με αναπηρία να **έχουν τον έλεγχο γενικότερα της ζωής και της περιουσίας τους,**
- και να **παίρνουν οι ίδιοι τις αποφάσεις τους,** με υποστήριξη όποτε το επιλέγουν.

Ατομικές Περιπτώσεις που παρουσιάζουν το προβληματικό Κράτος Πρόνοιας και Δικαίου στη Διασφάλιση των Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων των Ατόμων με Αναπηρίες

→ τα προσωπικά δεδομένα όλων των ατόμων είναι αλλοιωμένα

Γυναίκα με πολυαναπηρίες μη λήπτρια ΕΕΕ λόγω σύνταξης ανικανότητας από τις Κοινωνικές Ασφαλίσεις

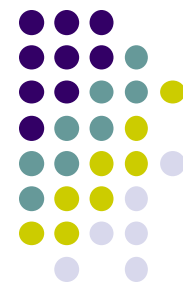
- Η Π.Τ. είναι γυναίκα 45 χρονών με πολλές αναπηρίες, σοβαρή κινητική, μέτρια σωματική και μέτρια ψυχική.
- Ζει μόνη της και χρειάζεται βοήθεια κάθε μέρα.
- Παίρνει μια μικρή σύνταξη ανικανότητας από το Ταμείο Κοινωνικών Ασφαλίσεων, η οποία όμως είναι μόλις €40 πιο πάνω από το όριο για να παίρνει ΕΕΕ.
- Γι' αυτό δεν της δίνουν ΕΕΕ ούτε τα €300 για φροντίδα που χρειάζεται.
- Ζει μόλις με €555 τον μήνα.

Άντρας με σοβαρή ψυχική αναπηρία απορρίφθηκε για ΕΕΕ - αναπηρικό επίδομα λόγω καταθέσεων ύψους 27 χιλιάδων ευρώ

- Ο Κ.Α. είναι άντρας 60 χρονών με σοβαρή ψυχική αναπηρία.
- Δεν παίρνει ΕΕΕ ή αναπηρικό επίδομα, γιατί έχει στον λογαριασμό του €27.000 που του άφησε η μητέρα του.
- Δεν μπορεί όμως να ζήσει μόνος του και εξαρτάται πλήρως από την οικογένεια του αδελφού του.
- Η ψυχική του υγεία χειροτερεύει.

Άντρας με νοητική αναπηρία έχασε το ΕΕΕ και αναπηρικό επίδομα που λάμβανε λόγω σύνταξης του πατέρα της

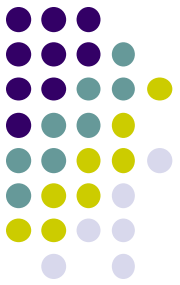
- Ο Φ.Χ. είναι άντρας με νοητική αναπηρία.
- Από το 2014 έπαιρνε ΕΕΕ, αναπηρικό επίδομα και επίδομα φροντίδας.
- Όταν πέθανε ο πατέρας του, άρχισε να παίρνει μέρος της σύνταξής του — €549 τον μήνα.
- Με το που άρχισε να παίρνει αυτή τη σύνταξη, σταμάτησαν να του δίνουν ΕΕΕ και αναπηρικό επίδομα.
- Τώρα ζει μόνο με €549 τον μήνα, παρόλο που έχει συνεχή έξοδα λόγω της αναπηρίας του.

Άνδρας με μέτρια ψυχική και σοβαρή κινητική αναπηρία έχασε το ΕΕΕ-αναπηρικό επίδομα λόγω εισοδημάτων που υπερβαίνουν το καθορισμένο ποσό

- Ο Α.Α. είναι άντρας με μέτρια ψυχική και σοβαρή κινητική αναπηρία.
- Έπαιρνε κάθε μήνα €1.200 από ΕΕΕ και επίδομα φροντίδας.
- Δούλευε για 30 χρόνια σε υπεραγορά με μισθό €400 τον μήνα.
- Όταν η υπεραγορά έκλεισε, πήρε μια αποζημίωση.
- Από τότε του σταμάτησαν όλα τα επιδόματα, γιατί η Υπηρεσία είπε ότι η αποζημίωση ανεβάζει το εισόδημά του πάνω από το όριο.
- Έτσι, έμεινε χωρίς κανένα επίδομα.

Γυναίκα με νοητική αναπηρία δεν λαμβάνει ΕΕΕ λόγω του ότι εργάζεται

- Η Α.Ε. είναι γυναίκα 27 χρονών με νοητική αναπηρία (σύνδρομο Down).
- Τελείωσε τις σπουδές της και εργάζεται σε γραφείο.
- Επειδή εργάζεται, δεν παίρνει ΕΕΕ.
- Μένει με τους γονείς της, αλλά θέλει να ζήσει μόνη της και να φτιάξει τη δική της οικογένεια.
- Χωρίς οικονομική βοήθεια και τις κατάλληλες υπηρεσίες, δεν μπορεί να ζήσει ανεξάρτητα.

Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ) – Ποια είναι και τι κάνει

- Η ΚΥΣΟΑ είναι ο επίσημος συνεργάτης του Κράτους για όλα τα θέματα που αφορούν άτομα με αναπηρίες.
- Ο ρόλος της είναι κατοχυρωμένος από τον νόμο.
- Συμμετείχε στη διαδικασία δημιουργίας του νέου νομοσχεδίου για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρίες, γιατί αυτό είναι μέρος της αποστολής της.

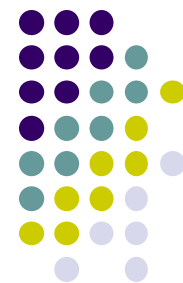
Κυπριακή Συνομοσπονδία Οργανώσεων Αναπήρων (ΚΥΣΟΑ) – Ποια είναι και τι κάνει

- Η ΚΥΣΟΑ διεκδικεί ίσα δικαιώματα για όλα τα άτομα με αναπηρίες, όποια κι αν είναι η μορφή ή η βαρύτητα της αναπηρίας.
- Είναι η ανώτατη οργάνωση του αναπηρικού κινήματος στην Κύπρο και φροντίζει για τις ανάγκες όλων των ατόμων με αναπηρίες.
- Η αποστολή της δεν περιορίζεται μόνο στα μέλη των οργανώσεων που ανήκουν στη Συνομοσπονδία.

Η ΚΥΣΟΑ υπερασπίζεται καθημερινά τα δικαιώματα κάθε ατόμου με αναπηρία, ανεξαρτήτως ηλικίας και ανεξάρτητα από το αν είναι μέλος κάποιας οργάνωσης ή όχι.

Πώς λειτουργεί η ΚΥΣΟΑ το πρόγραμμα των Συμβούλων;

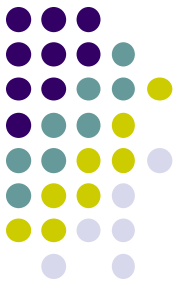

Η ΚΥΣΟΑ εφαρμόζει **Πιλοτικό Πρόγραμμα Συμβούλων Υποστήριξης στη Λήψη Αποφάσεων από το 2022.**

Οι Σύμβουλοι υποστηρίζουν τα άτομα με αναπηρίες που επιλέγουν να αποταθούν κοντά τους:

- στο να βρίσκουν λύσεις σε δύσκολες αποφάσεις, (**διαχείριση προκλήσεων**)
- να διεκδικούν τα δικαιώματά τους,
- να καταλαβαίνουν τις πληροφορίες,
- να εξετάζουν όλες τις επιλογές,
- και να **παίρνουν οι ίδιοι αποφάσεις** για τη ζωή τους.

Πιλοτικό Πρόγραμμα ΚΥΣΟΑ

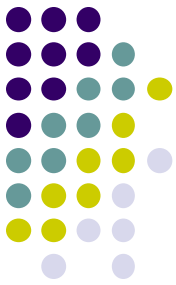

- Το Πιλοτικό Πρόγραμμα Συμβούλων Υποστήριξης στη Λήψη Αποφάσεων, ξεκίνησε το 2022 ως πρώτη προσπάθεια εφαρμογής του Άρθρου 12 της Σύμβασης του ΟΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες.

Τι σημαίνει αυτό;

- Είναι ένα σημαντικό **βήμα για να υποστηρίζονται τα άτομα με αναπηρία να παίρνουν οι ίδιοι τις αποφάσεις τους.**
- Τους βοηθούν να διεκδικούν αυτά που δικαιούνται.

Η πιλοτική εφαρμογή μας έδειξε ότι χρειάζεται να επεκταθεί το πρόγραμμα για τους εξής λόγους:

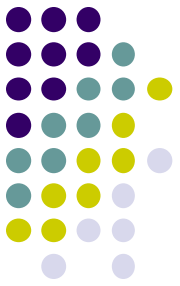
- Να υλοποιηθούν οι δεσμεύσεις/υποχρεώσεις της Κύπρου σύμφωνα με τη Σύμβαση
- Να ολοκληρωθεί και να ψηφιστεί από τη Βουλή το νομοσχέδιο που εκκρεμεί εδώ και χρόνια, ώστε να διασφαλιστεί το δικαίωμα των ατόμων με αναπηρίες να έχουν ικανότητα να λαμβάνουν αποφάσεις.
- Να καλυφθεί το τεράστιο κενό στην υποστήριξη των ατόμων με αναπηρίες και των οικογενειών τους, ειδικά σε πολύπλοκες διαδικασίες και στην κατανόηση των αναγκών τους.

- ✓ Το πρόγραμμα θα παρέχει πληροφόρηση με επίκεντρο το ίδιο το άτομο και πραγματική υποστήριξη
- ✓ Θα ενισχύσει τη συνεργασία των φορέων αναπηρίας
- ✓ Θα διευκολύνει την πρόσβαση σε υπηρεσίες και δικαιώματα, ενδυναμώνοντας τα άτομα με αναπηρίες και προάγοντας την κοινωνική τους ένταξη.

Η νέα νομοθεσία

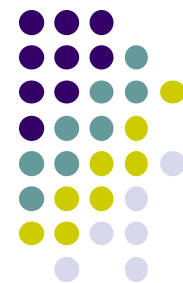
Η νέα νομοθεσία που ελπίζουμε να ψηφιστεί σύντομα θα προβλέπει την επέκταση των υπηρεσιών υποστήριξης.

Όλα τα άτομα με σοβαρή αναπηρία ή και μέτρια αναπηρία θα μπορούν να έχουν πρόσβαση στην υποστήριξη στη λήψη αποφάσεων.

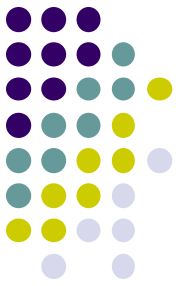
Οι 80 Σύμβουλοι θα βοηθούν τα άτομα να κατανοούν, να επιλέγουν και να αποφασίζουν.

Από την Προστασία στην Αυτονομία, την Ισότητα και την Ένταξη

- ✓ Κάθε άτομο με αναπηρία έχει **δικαίωμα να ζει όπως επιλέγει.**
- ✓ Με **στήριξη, όχι αντικατάσταση**, στις αποφάσεις του.
- ✓ Αυτό σημαίνει **σεβασμός, ελευθερία και ισότητα.**

Η αυτονομία ως Δικαίωμα για ΟΛΟΥΣ

Ευχαριστώ πολύ
για την προσοχή σας!